

Čtyři poznámky k diskusi na LXII. Akademickém fóru

Miroslav Malý

Téma dnešní odpolední debaty je zajímavé a jeho vážnost potvrdili již diskutující ve svých vystoupeních. Přesto bych chtěl připojit ještě několik poznámek.

1. Legislativa

Tu **první** věnuji legislativě. Bylo již mnohokrát dokládáno, jak neefektivní může být nevhodně zvolená forma přípravy, a jak alternativní logistikou by se mohlo dospět k dosažení cílů méně pracnou i kratší cestou. Debata o procedurální stránce přípravy má smysl v rovině obecné, ale je aktuální zvláště tehdy, kdy je potřeba některá pravidla měnit či doplnit. Taková potřeba měnit zákon či podzákoné předpisy musí být doložena důkladnou analýzou a případný návrh opatření musí obstát v kritickém posuzování. To by měla být podmínka nutná. Dobrému výsledku obvykle stojí v cestě nevelký interes zúčastněných, ale i arogantní dirigismus předkladatele.

2. Akreditace

Ve **druhé** kratší poznámce se vyjádřím k akreditačním procedurám. Nemyslím, že by akreditace v současném pojetí měla nedostatky tak vážné, že je (díky ní) ohrožena kvalita vzdělávání. Přesto je tu nový model, i když nejsou předloženy relevantní argumenty, které by potvrdily oprávněnost navrhované změny. A přece je návrh předkládán s odůvodněním, že je předkládán v údajné shodě příslušných reprezentací.

3. Jmenování profesorů

Třetí poznámka se dotýká autonomie vysokých škol a procedury jmenování profesorů a rektorů. Nezávislost akademického prostředí není absolutní. Jmenování rektorů a profesorů vysokých škol prezidentem republiky patří podle mého soudu k tradičním (a spíše žádaným – ostatně o tom již hovořil profesor Pátý) zásahům orgánů státní moci do akademického prostředí. A i když ke konfliktu mezi navrhovatelem a signatářem ve věci jmenování dochází zřídkakdy, může být diskuse na toto téma korektní. Těch variantních uspořádání lze vyjmenovat několik. Nejsem si jist, zda lepších. A současný problém „nejmenování“ by neměl být impulsem k ukvapenému rozhodování.

4. Poslání univerzit

Čtvrtá poznámka je obecnější. Dotýká se poslání univerzit a role osobností. Svým uspořádáním i autonomií se odlišují od ostatních subjektů. Vedle činností vědecko-výzkumných a vzdělávacích uskutečňují i další. Mezi ně patří také kultivace prostředí, a to nejen toho univerzitního. A přesto musí i v této roli obstát, odolat tlakům (chovat se slušně) a nabízet vzory. Zejména v dobách, kdy se společnost vychyluje tím či oním směrem.